№ 109
კვირა, 28 მაისი 1895

1877—1895

ივერია

№ 109
კვირა, 28 მაისი 1895

რედაქცია:
ნიკოლოზოფის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ბაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და ფერა-კოსტოის
გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.
ფასი განცხადებისა:
ნეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ—
16 კაპ. მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

ბაზეთის ღირს:

	მან.	კ.		მან.	კ.
. . .	10	—		6	—
. . .	9	50		5	50
. . .	8	75		4	70
. . .	8	—		3	55
. . .	7	25		2	75
. . .	6	50		1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

ეგ. სამოსწ. ოლქის მზრუნველ-ის ნეკააროვით საზაგუულო ესამადგენელს კურსებზედ ბადებენ განმეორებითისა და მი-ლ ეგ ხამენებისთვის საშა-ი და დაბალს სასწავლებლები შესასვლელად.

ილებიან პანსიონერებიც

ინამდებელ კურსების პატრონი მასწავლებელი ვ. ი. ჩავაიძე.

ადგილი: პირველ ნახევ შეიძლება 2 ნინამდის სასტუმრო „ორიანტ“-ში 30, დღის 12 საათიდგან ნაშუად-ვის 1 საათამდის, ხოლო 2 ივნი-დგან მსურველთ უნდა მიმართონ თელავს, საკუთარს სახლში.

სწავლა დაიწყება 10 ივნისიდგან.

(4—6—1).

ვავზადგა ძმაწვილების სხვა და-ვა ასწავლებლების 1-ლი კლა-ისათვის,

აგრეთვე პირველისა და ორე კლასის მოსწავლეთ, რომელ-ც გამეორებითი ეგზამენები აქვთ ნიშნული. შემძლეთან სახლშიაც ორო, დღის 11 საათიდგან ნაშუ-ადვის 2 საათამდის; მსურველთ ეუძლიანთ პირობები და ადრანი ოფერიის“ რედაქციაში შეიტყონ.

(3—1).

ეირასა ჯ ორშაბათს 4—5-ს ივნისს
გამართული იქნება

ლატარიაბილეგრი

ასიდგერებლად „ტფილისის მეორე ანაზის დამშარებელ საზოგადოებისა“.

ამ საზოგადოების გამგე კომიტე-ის თავმჯდომარე კნ. ბ. გ. ბარა-ბეილის აცხადებს რა ამას საყუ-ადღებოდ ტფილისის საზოგადოება-

ფელეტონი

ბარიამ დედოფლის თხოვნა იმ-ერატორ ალექსანდრე პირველ-ადმი ტფილისიდგან ეოკონეთ-ში გადასახლების დროს.

(თარგმანი).

უუმეფლესი ქვრივი დედოფალი-ბრიამ, მეუღლე მეფის გიორგისა, ბმეფეზოსად ეთხოვა: „მომეფედ მოწ-ალებით და ზეისმინე ვედრება ჩემი, ინაიდგან მრავალი უბედურებანი გა-ოვიარე. აპრილის 18, პირველი შა-ოლამება იყო, რომ გენერალი ლა-ბარეი მთელის როტით მომადგა ბარეზედ და ოთხის ფიცარით შემო-ოდ ჩემს ოთახში, რომელშიაც დე-ბა-ჩემი, ჩემი სიძე ასლან ორბელია-ი, სეფე ქალები და მრავალნი მსა-ურნი იყვნენენ. ლაზარევმა შემოსვა-ოისთანავე უბრძანა გარეთ გასული-ენენ ყველანი, რადგან ჩემთან რა-ალაც ბრძანება ჰქონდა ცოცინშვილი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მელიც არ ეკუთვნის ჩვენს ᲑᲠᲬᲧᲜᲕᲐᲚᲔ ინტელიგენციის წრეს. რუმად, თავ-განწირვით იღწვის იგი ცხოვრების ახალმა მიმდინარეობამ შექმნა ჩვენშიაც წყალმართი, სასურველი ტიპი სოფელმსმენელთა. ეს პატიოსანი მუშაკი მოდებული არიან დაბა-სოფლებში და მიუხედავად მრავალ დაბრკოლებათა, ბევრი მათგანი თავგანწირვით ცდილობს შეიტანოს სწავლა-განათლების შუქი სიბნელეთ მოცულ ხალხის გონებაში.

მძიმეა ხეედი სოფლის მასწავლებლისა, ფრიად ძნელია მისგან გასაკაფი ტყეები და სახნავი ყამირი. იგი უნდა შეებრძოლოს ᲪᲠᲧ-ᲛᲝᲠᲬᲧᲜᲔᲑᲐ და ᲒᲙᲕᲠᲜᲔᲑᲐ, უნდა „შეებრძოლოს ხალხის მძარცველთ და მგლეკავთ; უნდა შეებრძოლოს ყოველგვარ ბოროტებას და უსამართლობას, რადგან სოფლის მასწავლებელი, გარდა ყმაწვილთა სწავლებისა, ჩაგრულის ხალხის ქომაგად გამოდის. გარდა ამისა მას ეჩრიან ხელში ისეთ სახელმძღვანელობებს, რომლებიც ძალა-უნებურად უნდა შეასწავლოს ყმაწვილთ და მით არამე-თუ აფიწყებენ ქართულ ენას, ვერა გზით ვერ ასწავლიან რუსულსაც.

ბევრი მასწავლებელთაგანი თავიის სულის სისუსტის, ᲪᲝᲠ-ᲨᲘᲚᲝᲑᲐ და კუპეის მოთხოვნილების გამო შიშით და კრძალვით ასრულებს ბრძანებას, ხდება უგულო ჩინოვნიკად და ამახინჯებს ყმაწვილთ, აძულებს სკოლას და სამუდამოდ უკარგავს სწავლის ხალისს. მაგრამ არიან მაღალის სულის მქონე და განვითარებული მასწავლებელნიც, რომელნიც ებრძვიან მხნედ ყოველგვარ ძალ-მომრეობას და უსამართლობას, შრომობენ თავ განწირვით, ასწავლიან ყმაწვილთ საშობლო ენაზედ წერა-კითხვას, ამ საშუალებით ასწავლიან და აგებინებენ კარგად რუსულსაც, მით ქმნიან ნამდვილს ადამინს და ასრულებენ თავიანთს ᲥᲣᲨᲐᲠᲘᲪ მოვალეობას.

მიუხედავად ამდენის შრომისა და განსაცდელისა, ეგონებ, არსად არ ᲧᲘᲚᲔᲓᲝᲜᲒᲔᲑᲘᲐᲜ ნივთიერად და ზნეობრივ ასე მცირედ სოფლის მასწავლებელნი, როგორც ჩვენში. 15—20 მანეთი—აი რა შეადგენს ამ სასარგებლო მუშაკის თვიურს ჯამაგირს. ამ ფულით უნდა ირჩინოს და ინუგეშოს თავი ᲪᲝᲠ-ᲨᲘᲚᲝᲜᲘᲐᲜᲓᲔ მოყვარეა და ნათესავი მშობლებულმა და სადღაც გონების ბნელეთში გადაღაორენილმა იმ კაცმა, რომელიც ღილიდგან საღამამდე შრომობს განუწყვეტლივ და რომელსაც ახვევია ზჩრიად 40—60 მოწყვეს.. კარგი დაგემართოთ, რომ ეს ორიოდ გროშიც ეძლეოდეთ თავიის დროზედ. ზჩრიად გაიკლის სამი დაჭეკვნი თვეც და საბრალო მასწავლებელი ვერ იღებს ამ ნასუფრალსაც-კი. სად მიდის, სად ქრება იქამდე მათი საჯაგირო ფული? ეს ფული გროგდება წინდაწინვე წვითი და დაგვით ხალხში. შემდეგ ასარგებლებენ მთა, რასაკვირველია, თავიანთ ᲯᲘᲨᲘᲡᲗᲕᲘ „ᲒᲣᲚᲙᲔᲗᲘᲠᲔᲚᲘ“ მამასახლისნი და სხვანი, ბოლოს ძლივ-ძლივობით გზაგნან ხაზინაში, რომ იქიდგან გამოიწერონ მასწავლებლის სახელზედ. თუ საწყალ მასწავლებელს ამ დროს შია ან სწყურია, ანა ამას რას დაეძებენ სოფლის ᲪᲣᲚᲝ-ᲨᲣᲛᲘᲠᲘᲜ მოხელენი! რას შერება ღერძედ უფულო მასწავლებელი? —იგი გაშვებულია ღვთის ანაბარად, ოაკაკი არ ზრუნავს ხილთვის, რის გამო ძალა-უნებურად უნდა ჩაუვარდეს ხელში ან ობობა-მეეფეშეს ან მედუქნეს, რომელიც დაახარჯებს ნისიად და დაიწერს ერთი-სამად, ან თითქმის უნდა იმათხოვროს და სამადლოდ უნდა სთხოვოს დახმარება ᲪᲣᲠᲘᲗ და ᲔᲒᲘᲠᲘᲗ მეზობლისა და ხალხს. აი, სოფლის მასწავლებლის უბედური ცხოვრების მართალი და სამწუხარო სურათი! ეს არაა ოცნების ნაყოფი, ესაა ცხადი სინამდვილე; ამგვარ მავალითებს შეეყრიავრ ბევრგან საქართველოში ესაა ჩვენი გულ-ცივობისა და უზრუნველობის პეშპარიტი ნაყოფი...

სასურველია, სასურველია მეტად, რომ მიექცეოს ამგვარ საზიზღარ გარემოებას ᲯᲔᲠᲝᲕᲐᲜᲘ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐ; საჭიროა აილაგმოს სოფლის მოხელეთა ამგვარი თავდაუბერლობა და მათი მასწავლებელთადმი აღმაᲨᲤᲝᲗᲝᲜᲔᲑᲘᲡ საქციელი. დროა დაფასდეს ღირსეულად სოფლის მასწავლებელი, დროა მოეკრნენ მას ᲨᲔᲡᲐᲤᲝᲠᲘ ᲞᲐᲢᲘᲞᲘᲡᲘᲪᲘᲗ და სკნონ მისი სასარგებლო ᲛᲝᲛᲐᲓᲐ, აქ გაეᲨᲐᲗ მოსაჩრენად და მოარჩენისათვის-კი ჩემთან გამოგეზავნათ. ლაზარეგმა უარი განაცხადა ჩემს თხოვნაზედ და მითხრა: ხელახლავ გიმეორებ, ნუ ოგვიანებ მოგმზადეო. ამისთანა გადაბერილ უარის შემდეგ მე კიდეგ ვეკკადნიერდი და ვთხოვე: ერთი საათით დარჩენის ნება მინნე მოეცა, რომ ჩემს ბაგეზეს გამოეღვიძათ და— ერთად წეესულიყავით, მაგრამ ლაზარეგმა არც ერთს ჩემს თხოვნას პატივი არ ᲰᲩᲘᲐ, არ შეიწყნარა, პირიქით, ჩემი თხოვნა იმან ისე მიიღო, ვითომ მე წესსეა არ მინდოდეს და სხვა-და-სხვა მიზეზებს ეიგონებდეს; რისთვისაც მითხრა, რომ ᲩᲭᲐᲜᲐ გაჩვენებ, როგორც არ უნდა წესსეოო. სთქვა თუ არა ეს, გაერედ გამოვედი და საჩქაროდ შემოიყვანა ᲪᲛᲔᲑ-თოთხმეტი ოფიცერ-ყაზახი, ხელი მიუთითა ლოგინზედ, რომელზედაც მე ჩემის უმცროსის შვილით ირაკლით ვიწევეთ, და უბრძანა შეეგებყარით მე და ჩემი ქალი თამარი. ოფიცერ-ყაზახნიც მომცეკვედნენ: ზოგი ხელში მწვდა და ზოგმა ლოგინი გაითრია. ამ დროს ჩემმა შვილმა ᲯᲘᲠᲐᲘᲠᲛᲐ ეეღარ მოითმინა, ხანჯალი იძო და შეჰყვარა, რომ, სანამ მე ᲪᲝᲪᲮᲐᲚი ვარ, ნებას არ მოგაკეთო, დედაჩემი ემგერე თორითოო. ეხლოვე გთხოვთ კარში გაბრძანდეთ, ჩვენ ჩვენ თავადაც კარგად გამოვალთ; რა საკვირაო, რომ ძალაზედ გაგაყვარართ? თამარსაც ყაზახების შემოხვევაზედ სარკმლის დირეზედ მდებარე ხანჯალი აეღო უპატიოსნების მიმყვნებელთადგან თავის დასაცველდ. ამის დამნახავენი ოფიცერნი უყურიქცენენ და ერთბაშად კარში გამოკვიდნენ. ᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡ შემდეგ ᲒᲜᲔᲠᲐᲚᲘ ᲪᲣᲪᲘᲗ შემოვიდა ამოღებულის ხმლით და თან შემოჰყვა ხმალეულ ᲛᲝᲛᲧᲕᲐᲠᲘ ᲛᲔᲠᲒᲔᲚᲘ. ამის დამნახავმა, სარკმლიდგან ხანჯალი აეიღე. დედაჩემი ფეხ ქვეშ ჩაუვარდა მათ, უკოცნიდა ფეხებს და მიწიწეებით სთხოვდა, ჩხეინ არ აეტეხნათ; ისინი-კი მისს ვედრებას ყურადღებას არ აქცევდნენ და ფეხ ქვეშ სთელვდნენ. ამ დროს ლაზარეგმა თავში დამიმიხნა ხმალი, მაგრამ—თავიდგან აეიღინე,—მხარში მომხვდა და ღრმად დამჭრა, რაზედაც მოწმეგმოღვაწეობა, დროა განამტკიცოს მასთან ჩვენმა განათლებულმა თანამშრომელთა ᲖᲜᲔᲝᲑᲠᲘᲕᲘ კავშირი და აღმოიჩინოს საპირო დახმარება...

ახალციხე ქართველი.

ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲐ.

—

ᲓᲐᲑᲐ ᲡᲣᲠᲐᲛᲘ, 17 მაისი. მას შემდეგ რაც ს. ქვაშეთის მხარეს მთის ძირში რკინის გზის გვირაბი გამოიყენენ, სურამში ვეჭრობა დაეცა, რომლის გამო ვეჭრები ძალიან დაღონდნენ, ოღარ იცოდნენ, რა ექნათ. ბოლო დროს მთავრობას სთხოვეს „ოღონდ ზაფხულობით აქ საგარაკოთ ჯარი დაბანაკეთო ხოლმე და ყოველს დახმარებას აღმოგიჩენთ, თან რომელ ადგილსაც ინებებთ საბანაკოდ, დაგითმობთო.“ მართლაც, ვეჭრებს გულის წადილი აუსრულდათ; ამ დღეში ეწვიათ ჯარი, ჯარის უფროსმა დაპირებისამებრ საბანაკო ადგილები ამოიჩინა, მაგრამ ამ ამორჩეულს ადგილებში გლეხების ადგილიც ბევრი მოჰყვა, რომლის გამოც დიდი დრტვინვა ატყდა, მაგრამ ეს არავის გაჰკვირვებია. სადაც-კი მისწვდნენ, ზოგი ფეხით დათელეს და ზოგიც დაცელეს. განადგურდა ამ გვარად ის ამწვანებული მინდორი, რომელიც გლეხებმა ოფლის რწყვითი იზრდიდა და რომლის შემხედვი თვით მტერიც-კი აღტაცებაში მოსული დაიღიღინებდა;

„იზარდე, მწვანე ᲯᲘᲯᲘᲚᲘ,
დაპურდი, გახდი ყანაო,
იმისი საზრდო შეიქენ,
ვინც ეთესა, მოგიყვანაო.“

მაგრამ ვაი ისეთს ყოფნას! ᲔᲓᲔᲠᲘᲪ ᲯᲘᲯᲘᲚᲘ იზარდა და ᲔᲓᲔᲠᲘᲪ იმისი საზრდო შეიქნა ვინც სთესა! საწყალს ᲯᲘᲯᲘᲚᲘ ᲔᲓᲔᲠᲘᲐ მოესწრო თავისს დროზედ ტკბილი „ᲭᲝᲗᲣᲜᲘ“ ხმა. ამის ნაცვლად ᲣᲪᲠᲐᲕᲝᲛ დროს მოესმა ვეჭრების ყიჟინა:

„ᲒᲐᲠᲘ სალდათებით გადგეკრით
„ᲙᲣᲗᲣᲖᲝᲜᲘ“ ჩვენისთანაო,
ავეტოქ, გასპარ, ოსანეზ,
მელქო და ბაღდასარაო.“

ᲓᲘᲐᲮ, ᲮᲐᲠᲛᲝᲜᲔ ᲕᲔᲭᲠᲔᲑᲘ, მაგრამ რამდენადაც ამათ ᲐᲫᲐᲠ გასაბარები, იმდენად გლეხებს აქვთ სამწუხარო. ეს უკანასკნელები არა ნაკლებ იმასაც სწუხან, რომ ᲯᲐᲠᲘᲡ რიდით მათს ᲛᲝᲛᲬᲘᲜᲐᲜ ᲔᲥᲘᲛᲘ—ᲢᲐᲢᲣᲚᲘ, რომელმაც პირველად შემიხვია ᲪᲠᲔᲚᲝᲠᲑᲐ, ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲘ ᲢᲣᲤᲩᲘᲕᲘᲡ ᲞᲝᲚᲙᲘᲡ ᲔᲥᲘᲛᲘ, რომელმაც წამლეს მოაკლა და ᲪᲠᲔᲚᲝᲠᲑᲐ შემიხვია კაკვკვამდის; თვით მნახველი გენერალი ტუჩოკვი და მეთოხეკა, ექიმი ᲪᲘᲚᲔᲠᲘᲐ, რომელიც ᲔᲑᲚᲘᲡ ᲩᲘᲛᲗᲐᲜ იმყოფება. სახლიდგან გამოსვლისზედ, მეორედ. კიჩკაკეგმა დამარტყა ხმალი, მაგრამ სასაკეთოდ მარტო ტანისმოსი დამიჭრა, ხარკადგის ᲕᲔᲠ მიტანა; მესამედ კიდევ ვიღამაც დამარტყა,—მაგრამ მე კარგად ვერ შეეამჩნიე, ვინ იყო: ოლარეგი თუ სხვა ვინმე,—და ხელის თითებიდგან დაწყებული ნიდაყვამდის დამჭრა, თამარსა და ᲯᲘᲠᲐᲘᲠᲛᲘᲡ, რომელთაც ტფილისის ნაცვალსა სთხოვა ხანჯლების დაყრა,—ერთმა ყაზახმა ხმალი მოუქნია; მაგრამ მისმა გამდელმა დაჰფარა: ხმალი ამას მოჰხვდა და ხელი დაეტეხა; იგი ამ ᲓᲠᲛᲐᲓ ᲐᲦᲐᲨᲐᲠᲨᲘ იწყოფება. ასრეგე დასახირეგული და დაჭრილი რომ დამინახა, ჩემმა შვილმა ირაკლიმ საბრალოდ ამოუᲨᲘᲐ ტირილი. შეებრალებელმა ყაზახებმა ᲛᲝᲮᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲜ ᲒᲐᲠᲔᲗ თავი ვერ გამოუყვანა; გარდა ამისა უნადგურდებათ ᲑᲝᲡᲢᲔᲠᲘ, ᲑᲐᲦᲘ, თან ᲒᲐᲙᲐᲠᲔᲑᲗᲐᲗ ᲨᲘᲜᲐᲣᲠᲘ ᲭᲠᲘᲜᲐᲗ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲣᲤᲐᲠᲘ ᲩᲠᲘᲜᲐᲗ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲠᲝᲛᲐᲜᲗᲐᲜ: ᲬᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲠᲝᲗᲘ ᲒᲐᲜᲐᲓᲒᲣᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲐᲜᲗᲠᲝᲞᲝᲚᲝᲒᲘᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲛᲘᲪᲕᲚᲔᲑᲘᲗ.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲘᲡ ᲓᲐ ᲑᲠᲘᲜᲔᲚᲘ ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲪᲘᲔᲠᲝᲛᲘ ᲔᲠᲘᲜᲗᲐᲜ ᲛᲘᲓᲘᲡᲐᲠ ᲬᲘᲜᲐᲜᲓᲔᲚᲘ ᲛᲝᲛᲬᲘᲜᲐᲜ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲛᲘᲪᲕᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲠᲣᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲛᲐᲜ ᲨᲔᲠᲘᲡᲐᲒᲐᲓᲔᲛᲘᲗ ᲘᲚᲐᲠᲐᲠᲐᲛᲐ ᲓᲘᲐᲞᲚᲝᲛᲐᲢᲘᲐᲜᲘᲗ ᲓᲐ ᲘᲐᲜᲘᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲬᲧᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐᲗ. „ᲘᲧᲝ ᲓᲠᲝ, ᲡᲝᲤᲚᲘᲗ ᲛᲐᲜ, ᲠᲝᲓᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲓᲘᲐᲞᲚᲝᲛᲐᲢᲘᲐᲜᲘᲗ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲘᲡ ᲐᲮᲠᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲣᲛᲝᲑᲘᲠᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲡᲗᲐᲜ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ ᲐᲠ ᲘᲜᲘᲚᲘᲜᲓᲔᲚᲘᲜᲗ ᲡᲐᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲘ ᲗᲕᲐᲚᲘᲗ.

ᲬᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲠᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲛᲘᲪᲕᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲠᲣᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲣᲛᲝᲑᲘᲠᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲡᲗᲐᲜ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘᲐ, ᲡᲢᲘᲠᲝᲜᲓᲔᲚᲘᲡ, ᲗᲐᲕᲐᲨᲘᲠᲘ ᲛᲘᲐᲠᲔᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲘᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲗᲘᲡ ᲠᲣᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲣᲛᲝᲑᲘᲠᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐᲡᲗᲐᲜ

სამსახური ამ აზრისადმი მისწრაფე ბისა მიუძღვის ინგლის ის დიპლომატიას, რომელმაც მრავალჯერ დაუტეცია იაპონიას თვისი მეგობრობა“. სხვათა შორის, ოროტრმა სთქვა, რომ ტყუილია ის აზრი, ვითომც იაპონიას თავის ის მეტოქობით უნდოდეს ხელთ იგდოს სავაჭრო ბაზარი. იაპონია მხოლოდ ის უნდა, რომ მას სამრეწველინად მოეტქნენ და სახელწიფოთა საერთა-შორისო საქმეებში ოვავე უფლებანი ჰქონდეს, როგორც სხვა სახელმწიფოებს. მერე, ოროტრმა გიგიხსენა და იაპონიის შესაძენელი პროგრესსი სავაჭრო და სამრეწველო ბაზიელზედ, სთქვა, რომ მომავლში იაპონიის ვაჭრობა უფრო გაძლიერდება და იგი ინგლისთან ერთად ურაცხეს საქონელს შეიტანს სხვა სახელწიფოებშიო.

ᲥᲐᲚᲗᲐ „ᲓᲣᲐᲚᲘᲜᲒᲘ“.

პარისის საკვირაო გაზ. „რევიუ დელმადერ“-ში ამ დღეებში დაიბეჭდა ვრცელი ანგარიში „ქალთა კრებისა“ ჩიკაგოში; ეს კრება 1893 წელს მოხდა მსოფლიო გამოფენის დროს. მიზეზი კოებისა იყო „ქალთა ემანსიპაცია“, „ქალთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება“ და სხვანი. აქ წარმოსთქვეს ქალებმა მრავალი აფორიზმები. „როდესაც ქალი კაცს ნებდება, იგი სიკეთის არჩეულ ღალატსო;“ ან „ქალის ბუნება უფრო მეჩიდრად არის დაკავშირებული ღვთაებრივს უკეთელ ბუნებასთან, ვიდრე კაცისა,“ ან კიდევ „ქალი უფრო ადვილად მიჰხედება, თუ რა არის ღვთაება, რადგანაც იგი შედგენს ის ღვთაებრივს ბუნებულს, რომელსაც უხვად ეკვნინება მადლიო,“ და სხვანი.

ამის შემდეგ ქალთა კრებამ განუცხადა თვისი უკმაყოფილება და გაპატიჟა სპარსეთის მეფე ასური, რომელიც პირველი გახდა მიზეზად ქალის დამონავებისა აღმოსავლეთში. ბლატნნ შეასხეს ქება, როგორც ფილოსოფოს, რომელმაც პირველმა აღიარა ქალისა და კაცის უფლების გათანასწორება.

მაგრამ ჩიკაგოს ქალთა კრების უმთავრეს საგნად გახდა ტანისამოსის ემანსიპაცია. . აქ წარმოსთქვეს, რომ ამის შემდეგ ქალთა კაბები „დღეალიზმის“ პრინციპის მიხედვით იკერებოდეს, მხოლოდ მაშინ შეიძლება ემანსიპაციაო. ქალებმა იუბეკი არ უნდა ატარონ; იუბეკი ბარკოლებენ მათს თავისუფლებას. ამის შემდეგ ქალები ისესხავენ შარვლებს ჩაიკვენ, როგორც კაცები.

შარვლების შესახებ მთელი ექვსი დღე ილაპარაკეს.

იწყებდნენ ფილოსოფიურ საგნებიდგან, უჩვენებდნენ მრავალს ნაკლულ ჩვენს დროის საზოგადო წეს-წყობილებისასა და ისეე ტანისამოსით თავიებდნენ. მაინც ბოლოს შარვალი მხოლოდ თეორიით იქმნა მიღებული და მისი ნამდვილად ხმარება და საყოველთაოდ შემოღება მომავალ 1900 წლის პარისის მსოფლიო გამოფენისათვის დაგიადო. მეოცე საუკუნის პირველსავე წელს ყველა ქალები ერთხმად სტოვებენ ოქროსა და მამაკაცურს ტანისამოსს იცმენ, რომელსაც ეხლა მხოლოდ მეეელოსიპედე ქალები თუ ხმარობენ და ისიც დიდის გაბედვით.

ქალთა ტანსაცმელის ემანსიპაცია ერთ-ერთელ ყოფილა სამეცნიერო კამათის საგნად. მაგ. კოოსტეის შესახებ რაც დაწერილა, მთელს ლიტერატურას შეადგენს. თითქმის ყველა მხრიდგან განიხილეს კოოსტეის მნიშვნელობა: ესტეტიკურისა, ჰიგიენურისა და ისტორიულის მნიშვნელობით და სხვანი. ეხლა-კი ლაპარაკი თვით ტანსაცმელზეა, როგორც თვისებულების მოპოვებისა და ქალთა ემანსიპაციის ნიშნებზედ. დღეგაკეკი სცდილობს ყოველ მხრივ გაუსწორდეს უფლებებით მამაკაცს.

დრეზდენში დაარსდა ქვრივ ქალების კლუბი, რომელსაც აზრად აქვს: ბრძოლა მამაკაცთა მტრავალობასთან. ამ ბრძოლისათვის არავითარი საშუალება არ დაიწუნება. თითქმის ქალის სიყვარულიც-კი ბრძოლის იარაღად არის აღიარებული. მშვენიერმა ახალგაზდა ქვრივმა ქალებმა პირობა მისცეს ერთმანეთს, მხოლოდ ის მამაკაცნი გახდენენ სიყვარულის ღირსნი, რომელნიც ქალთა ემანსიპაციას მიემხრობიან და ეცდებიან ქალთა და კაცთა ეროს ყველა უფლებები გათანასწორებულნი იყვნენ.

ერთმა ეფერნალისტმა ჩვეულებრივად მიმართა კლუბის თავმჯდომარე ქალს:

— მართლა გარდასწყვეტეთ, რომ არ გთხოვდეთ არასოდეს?

— პარ-იქით, ჩვენ ვართ ქორწინების მომხრენი, მაგრამ როდესაც ჩვენგანი ვინმე თხოვდება, უფრო-კი რომელსაც გიგულვნიან პირნეი, მოვალეა მუდამ თვის მორჩილების ქვეშ ჰყავდეს ქმარი. თუ რომ ქმარი ჩვენს რომელისამე წეერისა არ ემსახურება ერთგულად ქალთა ემანსიპაციის საქმეს, ან ხელს უშლის ჩვენს განზრახვას, ცოლი გამოსწორავს „სიყვარულს“. „სიყვარული“ ქალთა და კაცთა შორის არის „ბრძოლა,“ აქ ამდის კაცი იმარჯვებდა, ეხლა-კი ქალი იქნება მუდამ გამარჯვებული. ჩვენი კლუბი ქალთა სიდარბაისლის დასაწყისია. ჩვენ ყველა ერთად, ერთობით ვიმოქმედებთ და არა ცალკ-ცალკე.

თუ სადამდის მიიდწია ქალთა უფლების გათანასწორების სურვილმა, ამტკიცებს ამას შემდეგი გარემოება, რომ მეეელოსიპედე ქალთა მიერ მამაკაცურ ტანისამოსის ტარება პირველ გამარჯვებადა სთვლიან ემანსიპაციის მაძიებელნი ქალნი.

ლონდონის ეფერნალ „Cassel's Family Magazine“-ში ერთი ქალი დაწერილებით სწერს, თუ როგორ მოიპოვეს ქალებმა ველოსიპედით სიარულის უფლება და, რაც ყველაზედ უმთავრესია, მამაკაცურ ტანისამოსის ტარების ნება.

რომ იცოდეთ, რამდენი ტანჯვა და დევნა გამოუვლიათ ქალებს ამ ემანსიპაციის მიზეზით! ჯერ იყო და შარვლების ტარების, ამ ველოსიპედე ქალებს ყიდ-ხანებიდგანაც-კი სდევნიდნენ და ქუჩაზედ სიარულის დროს ხომ დაცინავს, ყვირილსა და ლანძღვას ხაზვინი არა ჰქონდა. ამერიკაში მეველოსიპედე ქალებს და მათს მამაკაცურ ტანისამოსს სასულიერო წოდება გამოესარჩლა. ჩრდილო ამერიკის შეერთებულს შტატებში თვით სასულიერო პირთ ველოსიპედებით დაიწყეს სავზესოდ სიარული. ამის შემდეგ ისე ძალიან ღარ დასცინოდნენ ველოსიპედით მოსარულ ქალებს და ამ რიგად მოიხეკეს მოქალაქეობის

უკან მოგვდევდნენ. ვერას რომ მიგახლოდით (ასე ჰქვიან იმ ადგილს, რომელიც ტფილისს ხუთის ვერსით ეშორაგს), ცოცხვილისაგან გამოგაბვნილი ზემოხსენებული ეკლის ტატუტა მოგვეწია ნაცვალთან ეროლების შესახვევად და რომ არა ჰქონდათ-რა შესახვევი, ერთს ყაზახს გამოორთვეს რაღაც ოფეის ჩერები და ხელ შემოხვიეს; ამავე ეკლმმა გვითხრა, რომ ლაზარეეი მოუსალეთო. ვეეეცეკ ჯერ ყოველად შემძლო ღმერთს ამ მერე ჩემთვის ძვირფასს თქვენს იმპერატორებითს ულიდეტულოსობის სიცოცხლეს, —აქამდის-კი არც ვიცოდი და არც გამეგონა ლაზარეეის მოკვლა. იქნება ჩემს უბედურებით წმეტეზებულმა, მისმა მტერთაგანმა ვინმეკმ ჩაიღინა ბოროტ-მოქმედება, რადგან—როგორც ქართველთა „შორის ისე რუსთა შორისაც—მრავალი მტერი ჰყავდა.

მე გავიგე, რომ ცოცხვილმა რაპორტები მოახსენა თქვენს ულიდეტულოსობას, რომელშიაც ცოლსა მწამებდა მე და ჩემს ქალს თამარს, რომელმაც ვითომც ტფილისის ნაცვალი დასჭრა. ამავე ნაცვალს გვარად სუტუნოვს განსვენებულს ჩემის მეუღლის დროს ეხეეე ადგილი ეკავა და ერთგულად გვემსახურებოდა, ესეც რომ არ იყეეს,—დაკბილი რომ ყოფილიყო, ჭრილობას როგორ შეიმხეეედა? ან კიდეე, როგორ მოვიდოდა ვერაზედ ჩვენთან? ამის გარდა ის კაცი ეხლაც ცოცხალი და ადვილად შეიძლება მისი გამოკითხვა და ან კი რა საჭიროა ყველა ეს, რადგანაც იქ მყოფს ხალხს აშკარად შეეძლია დაამტკიცოს, რომ ის დაკბილი არ ყოფილა. მაშასადამე, ცოცხვილმა, ტყეულად დასწმა რა სუტუნოვის დაკბა ჩემს ქალს, არ გაუბერებოდა მას ჩემთვისაც დაეწმა ლაზარეეის მოკვლა, რათა ამითი საშუალება მისცემოდა ჩვენის რუსეთში გადასახლებისა. ასეთ სამწუხარო ბოლოს და შემთხვევას მე თავის დღეში არ მოველოდი, რადგანაც განსვენებულ იმპერატორ ბავლესაგან მოკემეულ გრამმატონ სრულიად დიმედებული ვიყავ და თქვენს იმპერატორების ულიდეტულოსობაზედ კიდეე ამითი, რომ განსვენებულმა ჩემმან შეიმოგზრიათ ორი სამეფო და თავის ცოლ-შვილზედ ზრუნვა თქვენს ძლიერს ხელს ჩაბარა უკანასკნელს თავის სიცოცხლეში მოწერილი წერილი, იმ იმედით, რომ ცოცხვილისაგან მოყენებულ უბედურების შემდეგ თქვენის იმპერატორებითს ულიდეტულოსობის წყალობასა და შეწევნას ჰლირსებიდეა მისი ცოლ-შვილი.

ეორონეეეში მისეულისათვეეე 13 ივნისს გუბერნატორმა გამოგვიცხადა სასტეკი ბრძ-ნება, რომლის ძალითაც მონასტერში შეგვიყვდია და კარი გამოგვეკეტა. წარმოიდგინეთ, იმდენ მწუხარებისა და უბედურების გამოელის შემდეგ თქვენგან წყალობას მოველოდი და, სამაგიეროდ-კი, უფრო უბედურს მდგომარეობაში ჩავვარდი, ამ ღამდგან საუკუნოდ მოვკალდი ჩემს მიწა-წყალს, მოგეწყალ ჩემს სამშობლოს, რომელიც თუმცა დიდი არ არის, მაგრამ, სამაგიეროდ, ყველაფრით არის შემკული. მოკლებული ვარ აგრეთვე ჩემ ქმართან ერთად დასაფლავებას მცხეთაში, მოხუცთ ჩემს დედ-მამას და ძმებს, ვენებულმა მეუღლემან ჩემმან შეიმოგზრიათ ორი სამეფო და თავის ცოლ-შვილზედ ზრუნვა თქვენს ძლიერს ხელს ჩაბარა უკანასკნელს თავის სიცოცხლეში მოწერილი წერილი, იმ იმედით, რომ ცოცხვილისაგან მოყენებულ უბედურების შემდეგ თქვენის იმპერატორებითს ულიდეტულოსობის წყალობასა და შეწევნას ჰლირსებიდეა მისი ცოლ-შვილი.

ეორონეეეში მისეულისათვეეე 13 ივნისს გუბერნატორმა გამოგვიცხადა სასტეკი ბრძ-ნება, რომლის ძალითაც მონასტერში შეგვიყვდია და კარი გამოგვეკეტა. წარმოიდგინეთ, იმდენ მწუხარებისა და უბედურების გამოელის შემდეგ თქვენგან წყალობას მოველოდი და, სამაგიეროდ-კი, უფრო უბედურს მდგომარეობაში ჩავვარდი, ამ ღამდგან საუკუნოდ მოვკალდი ჩემს მიწა-წყალს, მოგეწყალ ჩემს სამშობლოს, რომელიც თუმცა დიდი არ არის, მაგრამ, სამაგიეროდ, ყველაფრით არის შემკული. მოკლებული ვარ აგრეთვე ჩემ ქმართან ერთად დასაფლავებას მცხეთაში, მოხუცთ ჩემს დედ-მამას და ძმებს, ეროლების ოჯახებს, ეროლების ბიბლიოთეკებს, ეროლების ეკლესიებს, ეროლების ეკლესიებს, ეროლების ეკლესი

და არა გურიელისას, როგორც კორესპონდენტი სწერს და კნინა კატო ამაშინისას. მაგრამ მაკვირვებს საქციელი ბ. კორესპონდენტისა, რომ მელმაც უმთავრესი მიზეზი ამ წარმოდგენისა უყურადღებოდ დასტოვა. ეს მიზეზი გახლდათ ქნი ეფემია მესხისა, რომელმაც უანგაროდ მიიღო მონაწილეობა წარმოდგენაში და თავისის ხელოვნურისა და არტისტულის თამაშობით დაატკბო ოზურგეთის დამსწრე საზოგადოება. მე ჩემის მხრივ და დამსწრე საზოგადოებაც უფულოთადესს მადლობას ეუძღვნით ქნ ეფემია მესხისას ამ საქველ-მოქმედო საქმეში შრომისა და მონაწილეობისათვის.

ფილ. კორიძე.

შემოწირულება

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნთ-საცავს შემოწირა ქვრივმა ელენე ნაცელ“შვილისამ 1, ქართული ლექსიკონი სამა-სულხან ორბელიანისა, გადაწერილი 1758 წ. და 2, სლავური დაბადება, დაბეჭდილი 1820 წ.

საზოგადოების გამგეობა დიდს მადლობას უძღვნის შემომწირველს.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა საგენტოსაგან).

27 მაისი.

კიევი. გუშინ ხუთგან გაჩნდა ცეცხლი. დაიწვა საავადმყოფო და ფროლოვის მონასტრის შენობა, რამდენიმე სახლი პოჩაიკის ქუჩაზედ, სამმო მონასტრის შენობა და მის მახლობლად მყოფი სახლები.

პარისი. გაზეთ „სუარ“-ის სიტყვით პოლიციამ უკვე შეიპყრო მეუნაგრე გილლერანი, რომელიც უტყვოდ გატენილი თოფის სროლით ემუქრებოდა ფორს, რომ ამითი მიეტანა ყურადღება მასთან უსამართლოდ მოპყრობისა გამო. გილლერანს, რომელიც როგორც სწერს ავადმყოფია, 1888 წელს ბაზენის მოკვლაც ჰსურდა.

მადრიდი, 26 მაისი. სამხედრო სამინისტერომ კუბის კუნძულზედ 10 ბატალიონი ჯარი გაგზავნა და ერთი ამდენის გაგზავნას კიდევ აპირებს.

ლონდონი, 26 მაისი. როგორც ნამდვილ წყაროებიდგანა სწერს, სომეხთა საქმის შესახებ ევროპიელ საელჩოფოფოთ მიერ წარდგენილს წინადადებაზედ ოსმალეთის მთავრობას უარი არ გამოუცხადებია, ხოლო შენიშვნეს თავისს პასუხში, რომ მოსალოდნელ რეფორმებს მარტო სომხები კი არა, მთელს იმპერიის მცხოვრეენი უნდა ჰყავდეს სახეშია. პასუხი სრულებით უარს ჰყოფს საელჩოფოფოთა კონტროლს, მაგრამ ისეთის კილოთი, რომელიც პირდაპირ ამბობს, რომ შეიძლება დიპლომატური მორიგება საკამათო საგნის შესახებაო.

ფილოსოფოსმა ჰერბერტ სპენსერმა გერმანის იმპერატორის მიერ ნაბოძებ ორდენ „Pour le Mérite“-ის მიღებისა უარი განაცხადა.

ჯენდა, 26 მაისი. აქაც ევროპიელთა მდგომარეობა საშიშია. ქალაქში ჯარები ძალიან ცოტაა. მცხოვრებნი მოხარულნი არიან, რომ საკონსულოების მოხელეთ ბედუინნი დაეხსნენ. სარწმუნოებრივი ფანატიკოსობა თან-და-თან ძლიერდება და საშიშს ხასიათს იღებს, თუ რომ ევროპიელნი სახელმწიფონი დროზედ რაიმე სერიოზულს საშუალებას არ იხმარენ ევროპიელთა დასაცავად. ამ მოკლე ხანში რომ ბედუინნი აჯანყდებიან, ეს თითქმის ცხადია.

ᲰᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ, 26 ᲛᲐᲘᲡᲘ.

	ᲒᲐᲛᲝᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘ.	ᲒᲐᲛᲝᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘ.	ᲓᲐᲠᲩᲐ.
	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Დ.
ᲮᲣᲗᲘᲗ-ᲛᲜᲘᲗᲘᲡᲘᲜ ᲝᲥᲠᲘᲡ .	7,40	— „	7,42
5% . ᲛᲝᲛᲒᲔᲑᲘᲡᲘᲜ ᲒᲘᲠᲐᲜᲓᲘᲡᲘᲡ ᲤᲘᲢᲘᲠᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲜᲐᲮᲔᲚᲬᲘᲤᲝ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ ᲐᲰᲜᲐᲣᲠᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡᲐᲒᲐᲜ	— „	— „	202
4½% ᲒᲠᲘᲜᲒᲠᲝᲜᲘᲡ ᲤᲘᲢᲘᲠᲣᲚᲘ ᲝᲗᲮᲯᲔᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲒᲐᲜ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ.	— „	— „	101¼
6% ᲤᲘᲢᲘᲠᲣᲚᲘ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ-ᲐᲰᲜᲐᲣᲠᲘ. . .	101	— „	— „
5% ᲝᲗᲮᲯᲔᲠᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ. .	99½	— „	— „
6% ᲤᲘᲢᲘᲠᲣᲚᲘ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ-ᲐᲰᲜᲐᲣᲠᲘ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ	101	— „	— „
5% ᲝᲗᲮᲯᲔᲠᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ .	99½	— „	— „
5% ᲝᲛᲚᲐᲜᲓᲘᲡ. ᲥᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲡᲐᲥᲠᲔᲓᲘᲢᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡᲘᲡ	99⅝	— „	— „

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲙᲚᲘᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝᲡ
ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ ᲜᲐᲕᲐᲡᲢᲠᲓᲘᲐᲜᲘᲡᲐ
(ᲙᲣᲛᲝᲜᲗᲐᲜ, ᲙᲐᲠᲜᲔᲚᲘᲡᲝᲕᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲨᲘ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეების გარდა.

ᲓᲘᲠᲘᲚᲐᲛᲝᲑᲝᲗ:

ბ. ა. ნაკასარდიანი, 11—12 საათ. იმათ, ვისაც სჭირს სნეულებანი: სახი რურგიო, ვენერიული და სიფილისი.

ვ. ᲗᲐ. ᲩᲝᲩᲘᲐᲜᲘ, 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ᲔᲥ. ᲥᲐᲓᲐ Ა. Ო. ᲡᲐᲠᲐᲯᲔᲜᲝᲕᲘ ᲨᲠᲯᲐᲜᲘᲐᲜᲘᲡᲐ, 10—11 საათ. სნეულებანი: დედათა სქესისადა შინაგანი.

Ო. ᲤᲔ. ᲨᲠᲝᲢᲐᲩᲘᲜᲘᲫᲔ. 12—1 საათ. სნეულებანი: ყურ-სა, ყელისა, ცხვირის და გულ-ტკივნისა.

Ა. ᲗᲐ. ᲒᲐᲠᲐᲯᲘᲐᲜᲪᲘ, 1—1½, საათ. სნეულებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲓᲐᲛᲝᲜᲗᲝᲗ:

Ო. ᲤᲔ. ᲨᲠᲝᲢᲐᲩᲘᲜᲘᲫᲔ, 5—6; საამბათოს, ხუთშაბათს და შაბათს.

Ა. ᲑᲝ. ᲒᲣᲠᲒᲝ, 6—7 საათ. სნეულებანი: სიფილისი, ვენერიული, შინაგანი და კანისა.

ᲑᲐ. Ა. ᲜᲐᲙᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ, 7—7½, საა. თამდილ.

Ა. ᲑᲝ. ᲒᲣᲠᲒᲝ. გამოიკვლევეს ქიმი ურად და მიკროსკოპიულად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.

ᲠᲩᲔᲒᲐ-ᲓᲐᲠᲘᲒᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲔᲪᲔᲞᲢᲘᲡ ᲐᲤᲠᲘᲡᲘᲡ ᲭᲣᲠᲘᲡ ᲭᲣᲠᲘᲡ ᲤᲐᲧᲘᲠ ᲗᲐᲕᲘᲡ; ᲤᲐᲧᲘᲠ ᲙᲘᲜᲚᲘᲡᲘᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲞᲝᲞᲘᲠᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ—ᲛᲝᲠᲩᲔᲒᲘᲗᲘᲡ, ᲡᲐᲛᲬᲐᲠᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲚᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲬᲘᲠᲝᲪᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲗᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲓᲝᲠᲒᲥᲔᲠᲝᲠᲘ ᲡᲐᲛᲬᲐᲠᲜᲘᲡᲚᲘᲡ ᲓᲝᲥᲢᲝᲠᲘ ᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲘᲡ ᲜᲐᲕᲐᲡᲢᲠᲓᲘᲐᲜᲘ.

(857—1468)

ᲪᲜᲝᲑᲘᲚ ᲤᲐᲑᲠᲘᲙᲔᲑᲘᲡ

ᲠᲝᲠᲘᲐᲚᲔᲑᲘ

ᲞᲘᲐᲜᲘᲜᲝ

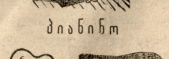

ᲤᲡᲘᲚ-ᲯᲐᲠᲛᲝᲜᲘᲐᲜᲘ, ᲡᲘᲠᲝᲛᲯᲘ, ᲒᲘᲢᲐᲠᲔᲑᲘ, ᲤᲚᲯᲔᲚᲔᲑᲘ, ᲯᲣᲜᲗᲠᲔᲑᲘ, ᲮᲝᲢᲔᲑᲘ, ᲡᲘᲛᲦᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲡᲮ. ᲓᲐ ᲡᲮ.

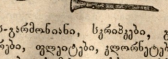

ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲐᲛ ᲡᲐᲛᲣᲡᲘᲙᲝ ᲘᲐᲠᲐᲦᲘᲡ ᲨᲔᲫᲔᲜᲐ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲘᲐ ᲤᲡᲘᲡᲗᲐ ᲬᲧᲠᲘᲚᲘᲗ-ᲬᲧᲠᲘᲚᲘᲗ ᲓᲐᲒᲔ-ᲑᲦᲘᲗ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲠᲯᲐᲜᲘᲡᲬᲧᲠᲢᲐᲚᲘ

ᲛᲣᲤᲗᲝᲓ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ.

ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲥᲣᲠᲗᲕᲔᲚᲝ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲬᲐᲠᲜᲘᲡᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

Тифлисъ. Музыкальное депо Б. М. Мириманяна. Дворцовая ул.

(24—1819—13)

„ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ“
ᲤᲘᲖᲘᲙᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲗᲘ

ᲘᲡᲧᲘᲓᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲒᲐᲠᲘ ᲤᲐᲒᲘᲡᲨᲘ:

	ᲛᲐᲜ.	ᲙᲐᲞ.
ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲕᲐᲠᲘᲐᲜᲢᲘ ᲤᲗ. ᲜᲘᲜᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲡ . . .	„	40
ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘ ᲧᲠᲘᲗ Ი. ᲒᲝᲒᲝᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ . . .	„	90
ᲒᲔᲝᲛᲔᲢᲠᲘᲐ II Მ. ᲧᲝᲤᲐᲜᲘᲡᲐ	„	50
ᲕᲘᲡᲠᲐᲛᲘᲐᲜᲘ..	1	50
ᲪᲮᲝᲕᲠ. Რ. ᲔᲠᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡᲘI	1	„
ᲗᲮᲗᲣᲚ. Რ. ᲔᲠᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡᲘ II	„	4
ᲙᲝᲯᲝᲠᲘ, ᲐᲜᲣ ᲐᲜᲬᲘᲜ ᲓᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲯᲘᲗᲮᲝᲕᲐᲠᲘ ᲬᲘ�გᲜᲘ, ᲡᲐᲑᲚᲝᲜᲐᲨᲘ ᲡᲐᲑᲛᲐᲠᲔᲑᲔᲚᲘ, Ი. ᲒᲝᲒᲝᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲙᲠᲘᲚᲝᲕᲘᲡ ᲐᲠᲐᲙᲘᲗᲘ, ᲗᲐᲠᲒ.	„	10
ᲐᲯᲐᲙᲘᲡᲐ	„	30
ᲘᲒᲘᲕᲔ ᲛᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲘᲡ ᲧᲠᲘᲗ ᲛᲝᲗᲮᲠᲝᲑᲐᲜᲘᲡ ᲘᲐᲤ-ᲨᲣᲛᲐᲕᲔᲚᲡᲐᲗᲐ	„	80
ᲨᲔᲥᲪᲮᲘᲠᲘᲡ ᲓᲠᲐᲛᲘᲗᲘ Ბ. ᲧᲝᲤᲘᲐᲜᲘᲡᲐ	„	30
ᲡᲘᲜᲘ ᲒᲘᲠᲒᲕᲘᲜᲘ	„	20
ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲛᲝᲛᲐᲛᲑᲝ II ᲐᲚ. ᲛᲐᲠᲘᲐᲜᲝᲕᲘᲡᲘᲡᲐ	„	10
ᲠᲝᲑᲘᲜᲖᲝᲜ ᲙᲠᲣᲖᲝ, ᲗᲐᲠᲒ. ᲐᲜ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲝᲕᲘᲡᲘᲡ. . . .	„	10
ᲠᲣᲮᲝ ᲛᲒᲚᲔᲚ Გ. ᲧᲠᲘᲗᲝᲚᲘᲡᲐ	„	30
ᲥᲘᲚᲘᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲓᲐᲛᲘᲜᲔ . .	3	15
ᲨᲐᲚᲕᲐᲡ ᲗᲐᲕᲒᲐᲓᲐᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲪᲐᲮᲔᲚᲘᲡᲐ	„	15
ᲛᲐᲠᲘᲐᲜᲘ	„	10
ᲬᲘᲜᲝᲪᲘᲡ ᲤᲐᲠᲐᲜᲘ, ᲗᲐᲠ. ᲐᲜ-ᲓᲠᲝᲜᲘᲙᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ . . .	„	15
ᲮᲝᲛᲚᲘ, ᲐᲜᲣ ᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲡᲐ ᲚᲔᲒᲚᲘᲗᲘᲡᲐ ᲧᲠᲘᲗᲘ ᲒᲠᲘᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲠᲘᲚᲘᲡᲨ.	„	30
ᲡᲐᲢᲐᲢᲣᲠᲘᲜ ᲐᲜ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ	„	10
ᲥᲝᲜᲐ Ნ. ᲒᲝᲒᲝᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ . .	„	50
ᲙᲣᲠᲬᲣᲚᲘ, ᲐᲜᲣ ᲛᲝᲗᲮᲠᲝᲑᲐᲜᲘ ᲨᲔᲠᲩᲔᲚᲘᲡ ᲣᲠᲛᲐᲗᲐᲕᲘᲡ Ნ. ᲒᲝᲒᲝᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ . . .	„	30
ᲚᲔᲥᲡᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡ. ᲝᲠᲑᲔᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐ	„	40
	„	60

ᲓᲐᲛᲖᲦᲕᲔᲕᲘ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐ „ᲘᲐᲙᲝᲠᲘ“

(ᲓᲣᲖᲐ)

ᲣᲛᲦᲚᲔᲡᲘᲐᲓ ᲓᲐᲛᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲣᲚᲘ 1872 ᲬᲚᲘᲡ.

ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲡᲐᲪ ᲛᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ ᲗᲐᲜᲮᲐ **2,500,000** ᲛᲐᲜ. ᲐᲥᲕᲡ

ᲒᲐᲠᲓᲐ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲐᲠᲘᲒᲝ ᲤᲣᲤᲣᲚᲘᲡᲐ.

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡᲒᲐᲜ.

ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚᲜᲐᲘᲠᲘ ᲛᲝᲛᲠᲐᲕᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲫᲠᲐᲕᲘᲡ ᲥᲝᲜᲑᲘᲡ ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲪᲔᲪᲚᲘᲡᲒᲐᲜ ᲐᲒᲠᲐᲗᲕᲘᲗ ᲬᲚᲘᲗ-ᲛᲔᲠᲔᲜᲐᲠᲘᲡᲐᲜ ᲓᲐ ᲮᲚᲔᲚᲔᲗᲘᲡᲐ ᲬᲧᲚᲐᲓ-ᲬᲛᲘᲡᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ.

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡᲐ.

ᲐᲛᲘᲗ ᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡ ᲛᲘᲠ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡᲐ ᲒᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲘᲗᲝᲜ ᲞᲘᲠᲝᲜᲗᲐᲜ ᲘᲛ ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲪᲐ ᲨᲠᲛᲐᲓ ᲐᲠᲐᲠ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲗ.

მაგალითი: მამა, 30 წლისა, დაბადებიდგან აზღვევებს შვილის სასარგებლოდ თანხას 10,000 მან., იმ პირობით, რომ ეს ფული 21 წლის შემდეგ გადაიხადოს. ყოველ ოთხს თვის შემდეგ ამ დაზღვევისათვის ის იხმის 154 მან. იმ შემთხვევაშიაკი, თუ მამა ადრე მოკვდება, თუნდ დაზღვერ დს პირველს წელშივე, დანარჩენ შესატან ფულის გარდახდა შეიენებულ ვინება, ყმაწვილს 20 წლის განმავლობაში მიეცემა წლიურად 500 მან. და იქანმწ�ულ ვადის გასვლის შემდეგ-კითვით დაზღვეული თანხაც—10,000 მ.

წერილობითი განცხადებანი დაზღვევისა მიიღებინ და ყოველგვარ საჭირო ცნობათა შეტყობა შეიძლება მოსკოვში არსებულს მმართველობაში, ვოასიის ოლქის სამმართველოში ტფილისში (ვილიამინოვის ქუჩაზედ № 2), იმპერიის ყველა ქალაქების საგენტოებში.

საზოგადოებისათვის საადვილოდ დაზღვევა შეიძლება კუკიაშიაც, სასამართლოს მე-3 განყოფილების გვერდით, სახლი ალელოგოისა, თეოდორე ალექსანდრეს ძის ივანოვის საგზაში. (100—721—›)

ᲣᲐᲚᲚᲔᲡᲘᲐᲓ ᲓᲐᲛᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲣᲚᲘ 20 ᲛᲐᲠᲢᲘ 1881 Წ.

ᲓᲐᲛᲖᲦᲕᲔᲕᲘ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐ „ᲠᲝᲡᲡᲘᲐ“

Ს.-ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ, Большая Морская, 37.

ᲛᲗᲚᲐᲓ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐᲡᲐᲣᲤᲜᲔᲑᲔᲚᲘ ᲗᲐᲜᲮᲐ ᲐᲥᲕᲡ 20.500,000 ᲛᲐᲜ

ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘᲐᲜᲘ ᲥᲐᲦᲐᲚᲓᲔᲑᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲑᲐᲜᲙᲨᲘ ᲘᲜᲘᲡᲬᲔᲑᲐ.

ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲙᲛᲔᲓᲔᲑᲐ.

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲡᲘᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲡᲐ

ᲛᲪᲘᲠᲔ ᲞᲠᲘᲛᲘᲗᲘ (ᲨᲔᲣᲡᲐᲤᲔᲠᲘ ᲤᲣᲚᲘ) ᲓᲐ ᲛᲘᲪᲔᲑᲘ ᲡᲐᲡᲐᲠᲒᲑᲚᲔᲚᲘ ᲞᲘᲠᲝᲑᲘᲗ, ᲮᲐᲡᲔᲠᲔᲑᲘᲗ:

1. ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲡᲘᲪᲘᲒᲚᲔᲚᲛᲓᲔ (ᲡᲐᲜᲣᲒᲨᲘᲗ ᲝᲠᲯᲐᲮᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ);
2. ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲕᲐᲓᲘᲐᲜᲘ (ᲡᲘᲑᲘᲠᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡᲐ ᲒᲐᲛᲝᲡᲐᲢᲐᲜᲘ ᲗᲐᲜᲮᲐ, ᲡᲐᲛᲮᲘᲗᲝᲗ ᲓᲐ ᲡᲮ.);
3. ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡᲐ (ᲞᲔᲜᲡᲘᲐ ᲛᲝᲮᲣᲪᲝᲗᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲥᲕᲠᲘᲗᲝᲗᲕᲘᲡ, ᲡᲢᲘᲠᲚᲘᲜᲒᲘᲐ ᲧᲠᲛᲝᲗᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.)

ᲛᲝᲠᲐᲠᲣᲚᲘᲗ ᲡᲘᲪᲘᲒᲚᲔᲚ ᲕᲔᲠ ᲓᲐᲐᲓᲠᲝᲩᲚᲘᲡᲔᲑᲔᲚᲘ ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲣᲚᲘᲡ ᲗᲐᲜᲮᲘᲡ ᲛᲘᲪᲔᲛᲐᲡ;

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲙᲐᲠᲛᲘ ᲙᲐᲒᲔᲚᲘᲐ, ᲘᲡᲘ ᲡᲐᲯᲘᲠᲝᲛᲐ, ᲡᲐᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲐᲒᲛ, ᲥᲐᲠᲗᲚᲘᲡᲨᲘ ᲛᲝᲗᲐᲛᲘᲗᲘᲡᲣᲠᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲛᲬᲘᲜᲐᲗ;

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲒᲐᲠᲔ ᲣᲠᲒᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲝᲛᲠᲐᲕᲘᲡ ᲥᲝᲜᲑᲘᲡᲐ;

ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲢᲠᲐᲜᲖᲘᲢᲘᲡᲐ

ᲛᲫᲦᲝᲗᲝ, ᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲗᲘ, ᲗᲣ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲗᲝᲗ ᲒᲐᲖᲦᲕᲔᲜᲘᲡ ᲥᲝᲜᲑᲘᲡᲐ.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲒᲐᲠᲔ ᲠᲘᲜᲝᲑᲘᲡ ᲔᲒᲖᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲗᲘ ᲣᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐᲡ, (ᲑᲝᲚᲝᲛᲐᲗᲘ ᲛᲝᲠᲬᲘᲚᲘ, ᲡᲐᲯᲣᲜᲘ. ᲥᲣᲩᲐ, № 37), ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲡ ᲝᲚᲥᲘᲡ ᲡᲐᲛᲗᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ, ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ (ᲡᲝᲚᲝᲚᲐᲙᲘ, ᲡᲔᲠᲒᲔᲘᲡᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲮᲚᲘ № 3) და ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲐᲒᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲘᲛᲞᲘᲠᲘᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲨᲘ.

ᲣᲤᲠᲝᲓᲣᲠ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡᲒᲐᲜ ᲓᲐᲖᲦᲕᲔᲕᲐ ᲑᲝᲚᲝᲛᲝᲗᲐ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ (ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲠᲘᲜᲝᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗᲘᲗ, ᲘᲡᲘ ᲒᲘᲛᲘᲗᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲕᲚᲔᲗᲘ) ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲘᲗ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲒᲖᲘᲗ ᲒᲖᲘᲡ ᲡᲐᲒᲖᲐᲒᲠᲣᲜᲗᲐᲜᲘᲗ: ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲨᲘ, ᲑᲐᲥᲩᲐᲚᲘ ᲓᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ, Დ. ᲒᲣᲛᲘᲚᲘᲡ ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲘᲗᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲛᲬᲘᲚᲔᲑᲚᲘᲗ. 50—6—26

Дозволено цензурою. Тифлисъ 27-го Мая 1895 г.

ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ Ვ. ᲨᲐᲠᲐᲫᲘᲡ Დ. ᲐᲛᲘᲮᲐᲜᲝᲕᲘᲡ. ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ-ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲘ ᲘᲚᲘᲐ ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲔ